

Váš dopis zn./ze dne
29. 7. 2022

Naše značka
ČŠIG-3775/22-G21

Vyřizuje/telefon
Sasín/233

Datum
9. 8. 2022

xxx,

níže Vám zasíláme odpověď na Vaši žádost o informace.

1. Který orgán veřejné moci, případně která osoba, byla iniciátorem projektu, tedy předložila Vám jako první návrh tohoto projektu?

Veškeré aktivity a činnosti, které Česká školní inspekce realizuje, jsou vykonávány na základě zákonného zmocnění, zejména prostřednictvím §174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto zmocnění je Česká školní inspekce oprávněna mj. získávat a analyzovat informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení, sledovat a hodnotit efektivnost vzdělávací soustavy a také hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání. Inspekční činnost se vykonává na základě plánu hlavních úkolů na příslušný školní rok, který schvaluje ministr školství, mládeže a tělovýchovy. V rámci inspekčních aktivit tak Česká školní inspekce již řadu let provádí každoročně také zjišťování výsledků vzdělávání, a to v různých ročních, různých vzdělávacích oborech, oblastech i gramotnostech, na základních, středních i vyšších odborných školách. Iniciátorem obsahu a zaměření inspekčních šetření je Česká školní inspekce, která samozřejmě zohledňuje řadu různých souvislostí, vládních či rezortních priorit, doporučení národních i mezinárodních organizací apod. a při svých aktivitách spolupracuje s nejrůznějšími partnery.

2. Kdo je autorem projektu testování?

Autorem záměru věnovat se mj. podpoře pohybových aktivit a rozvoje pohybových dovedností žáků je Česká školní inspekce, která se na tuto oblast naposledy systematictěji zaměřovala ve školním roce 2015/2016 (tematická zpráva zde: <https://csicr.cz/cz/Aktuality/Tematicka-zprava-Vzdelavani-v-telesne-vychove,-pod>).

S ohledem na skutečnost, že v mezích byla vytvořena také metodika pro praktické testování tělesné zdatnosti žáků, bylo po konzultacích s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy i dalšími institucemi dohodnuto, že součástí tohoto tematického šetření bude také praktická část v podobě testování tělesné zdatnosti žáků základních a středních škol.

3. Jak konkrétně bude zdatnost testována a jak se budou výsledky testů vyhodnocovat?

Tělesná zdatnost žáků bude měřena prostřednictvím sady motorických testů podle metodiky, kterou pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zpracovalo VICTORIA Vysokoškolské sportovní centrum Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Fakultou tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, Fakultou sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně a vybranými pracovišti dalších českých vysokých škol. Tělesná zdatnost a její úroveň je jedním z celosvětově ukotvených zdravotních parametrů, přičemž Česká republika trpí dlouhodobou (nyní více než třicetiletou) absencí relevantního zdroje informací o stavu tělesné zdatnosti žáků. Také v kontextu sledování dopadů pandemie nemoci covid-19 a souvisejících restrikcí a všemožných omezení je pak důležité monitorovat vedle dopadů do znalostí a dovedností žáků i rovinu tělesné zdatnosti žáků. Záměrem není na základě získaných dat školy nebo jednotlivé žáky jakkoli hodnotit, ani ze získaných dat cokoli usuzovat o úrovni tělovýchovného vzdělávání ve školách. Cílem je získat relevantní data a informace o tělesné zdatnosti žáků pro následnou podporu pohybového a tělovýchovného vzdělávání v České republice a současně poskytnout školám vhodný nástroj k autonomním autoevaluačním aktivitám v oblasti pohybových dovedností.

Vlastní testování tělesné zdatnosti žáků bude realizováno v průběhu dvou hodin tělesné výchovy a provádět ho budou přímo příslušní učitelé tělesné výchovy v jednotlivých školách. Takové pojetí považuje Česká školní inspekce za nejvíce smysluplné na straně jedné a současně nejvíce přínosné na straně druhé. Souvisejícím cílem je totiž nabídnout učitelům tento nástroj k běžnému využití kdykoli dle jejich potřeb a rozhodnutí s cílem získávat průběžně a pravidelně důležité informace pro následné vedení pedagogického procesu a pro podporu pohybových aktivit žáků.

Koordinaci testování tělesné zdatnosti na úrovni jednotlivých okresů budou z pověření České školní inspekce zajišťovat koordinátoři z řad členů Asociace školních sportovních klubů ČR, se kterou se Česká školní inspekce na spolupráci při této mimořádné aktivitě dohodla. Každý koordinátor z řad členů Asociace školních sportovních klubů ČR bude mít přidělen určitý počet škol ve svém spádovém území.

4. Co je cílem projektu testování?

V uplynulém školním roce 2021/2022 se Česká školní inspekce mimo jiné zaměřovala také na problematiku hodnocení podpory pohybových dovedností a pohybových aktivit žáků základních a středních škol. Toto téma vnímá Česká školní inspekce dlouhodobě jako naléhavé a jeho význam se ještě umocnil i v kontextu sledování různých dopadů pandemie nemoci covid-19, která v uplynulých dvou letech významně zasáhla také vzdělávání a přímo jednotlivé školy a jejich žáky a která do značné míry negativně ovlivňovala vzdělávání i ve školním roce 2021/2022. Cílem realizace tohoto tematického šetření bylo zmapovat podmínky pro pohybové aktivity žáků na základních a středních školách, vyhodnotit podporu, kterou školy žákům v oblasti aktivního pohybu a rozvoje pohybových dovedností poskytují nejen během vlastního vzdělávání, ale třeba také v jejich volném čase, o přestávkách či volných hodinách, a také vyhodnotit změny v této oblasti od školního roku 2015/2016, kdy Česká školní inspekce podobně zaměřené šetření realizovala naposledy. Opakující se zaměření na tuto problematiku pak umožní formulovat závěry o žádoucích i nežádoucích posunech v oblasti rozvoje a vztahu žáků k aktivnímu pohybu a nabídne konkrétní náměty a doporučení pro podporu škol a jednotlivých učitelů v této oblasti. Šetření, jehož jednotlivé složky byly rozděleny do období celého školního roku 2021/2022, bylo realizováno formou vlastního sledování a hodnocení na vzorku vybraných škol,

prostřednictvím rozhovorů s vedením škol, učiteli i žáky a formou doplňkového elektronického dotazování.

V nadcházejícím školním roce 2022/2023 pak bude realizována poslední součást tohoto tematického šetření, kterou je problematika praktického hodnocení stavu tělesné zdatnosti žáků vybraných ročníků základních a středních škol.

Záměrem není na základě získaných dat školy nebo jednotlivé žáky jakkoli hodnotit, ani ze získaných dat cokoli usuzovat o úrovni tělovýchovného vzdělávání ve školách. Cílem je získat relevantní data a informace o tělesné zdatnosti žáků pro následnou podporu pohybového a tělovýchovného vzdělávání v České republice a současně poskytnout školám vhodný nástroj k autonomním autoevaluačním aktivitám v oblasti pohybových dovedností.

5. Jak se bude s výsledky testů nakládat a kdo k nim bude mít přístup? Jak budou výsledky shromažďovány a ukládány?

Informace o výsledcích žáků bude mít k dispozici pouze daná škola a Česká školní inspekce, což je zcela standardní a již téměř deset let aplikovaný postup v oblasti zjišťování výsledků vzdělávání, která každoročně Česká školní inspekce jako národní autorita pro hodnocení kvality a efektivity vzdělávání realizuje.

Výsledky testování zdatnosti budou v anonymizované podobě podrobeny komplexní analýze a budou následně v agregované podobě součástí tematické zprávy České školní inspekce pojednávající o podpoře pohybových aktivit a o rozvoji pohybových dovedností žáků na základních a středních školách. Se získanými daty pak v anonymizované nebo agregované podobě bude možné dále pracovat i ze strany dalších institucí (tělovýchovné fakulty, akademický výzkum, intervence na úrovni podpory veřejného zdraví, revize vzdělávacích programů, tvorba metodických dokumentů pro školy, pregraduální i celoživotní vzdělávání učitelů apod.).

Na úrovni jednotlivých škol pak z testování zdatnosti škola získá velmi důležité údaje týkající se jejích žáků, s nimiž bude možné dále pedagogicky a tělovýchovně pracovat. Současně bude mít škola možnost realizovat obdobně koncipované testování (včetně možnosti volby dalších ročníků nebo i jiných testů apod.) kdykoli dle autonomního rozhodnutí ředitele školy nebo učitelů tělesné výchovy, a to čistě pro potřeby školy a vzdělávacího procesu v ní.

Data budou shromažďována, ukládána či zpřístupňována plně v souladu s pravidly GDPR.

6. Jaké údaje a kde se budou shromažďovat?

Jméno žáka, třída, škola a výsledky žáka v jednotlivých disciplínách. Pro sběr a zpracování dat bude standardně využit informační systém České školní inspekce - InSpIS.

7. Kdo bude mít k údajům přístup a na základě jakých podmínek?

Viz odpověď na otázku 5. Všichni další potenciální aktéři, mimo samotnou školu a Českou školní inspekci, již budou případně disponovat pouze agregovanými a anonymizovanými výstupy a informacemi bez možnosti identifikace jakéhokoli konkrétního žáka a jeho výsledků či bez možnosti identifikace jakékoli konkrétní školy.

8. Kdo posoudil rizika možných negativních psychických dopadů projektu testování na děti? Jaký byl výsledek takového posouzení.

Ověřování výsledků žáků v různých vzdělávacích oborech jsou zcela standardní a celosvětově uplatňovanou metodou v oblasti sledování a hodnocení kvality a efektivity

vzdělávacího systému. V České republice jsou vybrané znalosti a dovednosti žáků prostřednictvím testů zjišťovány ze strany České školní inspekce systematicky již od roku 2013, žádná negativa nebyla pozorována. Výsledky získané ve všech ověřováních jsou důsledně využívány jen k porovnání výkonu žáka s externím standardem (výstupy rámcových vzdělávacích programů), nikoli k porovnávání žáků (ani tříd, ani škol) mezi sebou, s individuálními výsledky budou pracovat pouze učitelé, kteří mají i tak obsáhlou množinu nejrůznějších výsledků žáků a pracují s ní při jejich hodnocení. Cílem měření je identifikovat slabší a silnější stránky tělesné zdatnosti jednotlivých žáků a skupin žáků (třídy) pro možnost zaměřit se ve výuce na rozvoj těch pohybových dovedností, které žákům činily největší problémy. Z toho pohledu se lze oprávněně domnívat, že nad možnými negativními dopady na psychiku slabších žáků budou moci převládnout pozitivní vlivy odvozené od zájmu o individuální posun každého žáka v tom, v čem doposud zaostával. Nelze opomenout ani skutečnost, že při výběru testovaných dovedností byl kladen důraz na jejich obecnou zvládnutelnost co nejširším počtem žáků a rozmanitost disciplín (zaměřených na rychlost, obratnost, sílu i vytrvalost) vytváří předpoklady pro to, aby každý žák měl možnost alespoň někde přinejmenším částečně uspět.

9. Jaká preventivní opatření jsou připravena proti možné šikaně méně zdatných dětí?

Není zřejmé, jak by mohlo docházet k jakékoli šikaně a kdo by měl být tím, kdo šikanuje. Pokud by taková obava existovala, mohla by být uplatňována úplně stejně i na jakéhokoli učitele, který vede výuku svých žáků a běžně zjišťuje jeho znalosti a dovednosti formou různě zaměřených evaluací (ústní zkoušení, písemné zkoušení, prezentace, obhajoby prací apod.). Opravdu není důvod k obavám, cílem všech testování, která Česká školní inspekce již od roku 2013 ve školách provádí, je poskytnout zpětnou vazbu pro podporu vzdělávání ve školách a pro případné intervence na úrovni řízení vzdělávání, které podpoří zvýšení kvality vzdělávání každého dítěte, žáka či studenta.

10. Na základě čeho byly vybrány dané testovací disciplíny?

Testování tělesné zdatnosti se bude týkat žáků 3. a 7. ročníků základních škol a 2. ročníků středních škol, vždy včetně odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. V případě žáků 3. a 7. ročníků základních škol půjde o skok daleký z místa, leh-sed, běh 4x 10 metrů a vytrvalostní člunkový běh, v případě žáků 2. ročníků středních škol půjde o skok daleký z místa, leh-sed, shyb (chlapci) / výdrž ve shybu (dívky) a vytrvalostní člunkový běh. Samotný výběr vhodných testů byl náročným a dlouho diskutovaným tématem, přičemž na odborných diskusích se v rámci přípravy podílelo mnoho expertů z různých tělovýchovných pracovišť českých vysokých škol (jak fakult tzv. tělovýchovných, tak i fakult pedagogických a dalších fakult připravujících budoucí učitele). Do procesu přípravy, pilotního ověření zvolených testů i do celkového vyhodnocení pak byli samozřejmě zapojeni také učitelé tělesné výchovy. Jakkoli je zřejmé, že zvolené testy mají své limity a s vědomím skutečnosti, že různí odborníci včetně prakticky orientovaných učitelů tělesné výchovy mohou preferovat různé testy (a třeba i jiné testy, než jsou ty, jež byly nakonec zvoleny), výsledný výběr představuje odborný konsensus velkého množství nezpochybnitelných odborníků, kteří se této problematice v rovině vědecké i prakticky-pedagogické věnují mnoho let.

Při výběru testů bylo potřeba zohlednit různé nepodkročitelné požadavky:

- testy musejí být standardizovány s normami pro posouzení výsledků,
- testy pokrývají klíčové oblasti zdatnosti žáků a zohledňují jejich věkovou kategorii,
- samotné provedení testů nesmí představovat zdravotní riziko (zde se může objevit výtká k testu leh-sed: platí, že leh-sed je zcela nevhodným cvičením, které není nijak doporučováno a propagováno, ovšem jako jednorázově provedený test, a nikoli pravidelný cvik, nepředstavuje žádné zdravotní riziko),
- testy musí být možné realizovat zhruba ve dvou 45minutových hodinách tělesné výchovy,
- materiální nároky nesmějí převyšovat obvyklé vybavení většiny škol,
- výsledky testů mají umožnit posouzení dlouhodobých změn zdatnosti žáků,
- učitelé tělesné výchovy testy v maximální míře znají (z pohledu vysokoškolského vzdělání i praxe) a jsou schopni je realizovat.

Testy nesestavovala ani nevybírala Česká školní inspekce, ale byly vytvořeny v rámci zmíněné metodiky připravené konsorciem českých vysokých škol pod vedením Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci a Fakulty sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně.

11. Je v plánu toto testování ze strany ČŠI opakovat případně zavést testování do běžné výuky? ano, kdy?

Určitě by bylo vhodné, aby testování zdatnosti bylo realizováno v pravidelných periodách. O jejich délce bude teprve diskutováno, nyní jsou pracovní úvahy vedeny směrem ke 4–5 letému cyklu.

Současně bude mít každá škola možnost realizovat testování zdatnosti svých žáků kdykoli podle svého rozhodnutí a čistě pro potřeby učitelů tělesné výchovy ve škole a pro potřeby vzdělávacího procesu směřujícího k podpoře pohybových aktivit a rozvoji pohybových dovedností žáků. V případě takových testování zdatnosti podle rozhodnutí jednotlivých škol bude se získanými výsledky pracovat pouze daná škola a nikdo jiný.

12. Jaké byly a jsou náklady z veřejných rozpočtů, spojené s přípravou projektu testování? Z jakého zdroje byly (či budou) hrazeny?

Pokud jde o náklady na přípravu a realizaci metodiky obsahující komentovaný výběr příslušných testů, tak to není otázka na Českou školní inspekci, protože přípravu metodiky zajišťovalo VICTORIA Vysokoškolské sportovní centrum Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a Česká školní inspekce se na její přípravě ani financování nijak nepodílela. Náklady na straně České školní inspekce samostatně vyčíslit nelze, protože tento specifický úkol je součástí řady dalších aktivit prováděných Českou školní inspekcí jako správním úřadem s celostátní působností v daném školním roce. Nejde o nějaký samostatný projekt, který by měl nějaký samostatný rozpočet apod, jde o výkon činností České školní inspekce podle zákona v rámci sledování a hodnocení kvality a efektivity vzdělávání.

13. Jaké jsou plánované náklady na realizaci projektu testování? Z jakého zdroje budou hrazeny?

Odpověď viz otázka 12, nejde o žádný specifický projekt s nějakým specifickým rozpočtem, využívány jsou čistě prostředky státního rozpočtu určené na plnění zákonných úkolů a fungování České školní inspekce v příslušném roce.

14. Jaké osoby se podílí na realizaci tohoto projektu?

Za komplexní realizaci testování zdatnosti, stejně jako za realizaci všech dalších úkolů podle Plánu hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2022/2023, odpovídá Česká školní inspekce, která ve vybraných aspektech spolupracuje s výše zmíněnými partnery (Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně a Asociace školních sportovních klubů ČR). Za všechny instituce jednájí jejich statutární orgány.

S pozdravem

Mgr. Robin Pokorný
vedoucí oddělení právních a vnitřních věcí